

[Thestrup.]

forhold. Finansministeren sagde i sin fremsættelsestale, at der i budgetforslaget er indregnet en besparelse på 100 mill. kr. på boligstøttelån, og erkendte hermed, at så meget mindre skal skatteyderne i det kommende år skaffe til dette formål, end de har skullet skaffe i år. Imidlertid regner finansloven kun med en nedgang på 35 mill. kr. i efterbetaling af boligstøttelån. Tallet var i fjor budgetteret til 350 mill. kr., og i år er det sat til 315 mill. kr. Det stemmer ikke med finansministerens udtalelse i fremsættelsestalen, og det stemmer heller ikke med oplysninger, som venstre og det konservative folkeparti for kort tid siden har indhentet i boligministeriet, hvorefter der til næste år kun skulle blive tale om udbetalinger på 240 mill. kr. til dette formål. Må jeg tillade mig at spørge, om der også her skulle være en reserve i budgettet.

Overskuddet i finansåret 1960-61 er budgetteret til 792 mill. kr. Overskuddet for finansåret 1959-60 var oprindelig budgetteret til 405 mill. kr., og efter finansministerens reviderede skøn er det ansat til 825 mill. kr. — eller over det dobbelte.

Tager man nu hensyn til de for lavt budgetterede told- og forbrugsafgifter og de for højt budgetterede udgifter til tillægsbevillinger m. m., taler al sandsynlighed for, at der i 1960-61 bliver et større overskud end de 792 mill. kr. Muligvis ligger tallet på 1 200 mill. kr., såfremt skatter og afgifter skal opretholdes uændret. Selv om vi regner med en stigning i udgifterne til forsvaret på 175 mill. kr., vil overskuddet blive langt større end de beregnede 792 mill. kr.

Jeg må derfor komme til det resultat, at finanslovsforslaget hverken er særlig overskueligt eller særlig realistisk.

Jeg skal dernæst vende mig til det tredje spørgsmål, jeg vil rejse vedrørende dette finanslovsforslag. Er det forsvarligt? Er det udtryk for en rigtig finanspolitik?

Et statsregnskab er jo ikke det samme som et forretningsregnskab og et overskud på statsregnskabet ikke en så ubetinget rosværdig foreteelse som et overskud på en forretnings budget. En forretnings formål er at tjene penge, men statens formål er noget andet. Det er at skaffe statsborgerne de

bedst mulige forhold at leve under, og da statens indtægter væsentlig hidrører fra det, man indkræver hos borgerne i deres egenskab af skatteydere, vil det let ses, at en sammenligning mellem et forretningsregnskab og statens budget ikke med rette kan foretages. At få et stort overskud på statsbudgettet er ikke i sig selv noget prisværdigt.

For at bedømme, om det nu er så heldigt, at der er så stort et overskud, eller at der i det hele taget er overskud på statsbudgettet, er det naturligvis rigtigt, som den højtærede finansminister gjorde det i sin tale, først at se på den økonomiske situation i landene omkring vort land og i vort land. Den højtærede finansminister gav en fremstilling af denne situation, der konkluderede i, at der i den industrialiserede del af den vestlige verden er et almindeligt konjunkturopsving, at vort land er med heri, og at vore muligheder fremefter er store, idet vi kan vente yderligere stigning i vor produktion og i efterspørgslen efter vore varer, men at der dog er to usikkerhedsmomenter: for det første restriktionernes bortfald og for det andet, om det gode bytteforhold vil vedvare. Dette lyse billede, som ministeren her tegner, er efter min opfattelse ikke urigtigt, men til de to usikkerhedsmomenter, som ministeren nævner, vil jeg føje endnu to. For det første selve vor indtræden i de syv med den stærkere konkurrence, der bliver, og for det andet, at den produktive investering her i landet i en årække har været for ringe. Men jeg vil også gerne føje til, at vor indtræden i de syv — hvis vi griber sagen rigtigt an — byder vort erhvervsliv store muligheder, alt under forudsætning af, at vi indretter os på en sådan måde — derunder fører en sådan finanspolitik — at vi bedst muligt bliver i stand til at udnytte de chancer, der kommer. Når vi på baggrund af, hvad vi ved om stillingen her og i vore nabolande — om denne stillings lyse og mørke sider — skal bedømme, om den førte finansielle politik med den store skatteudskrivning og det store statsoverskud er rigtigt, er der fire grunde, der taler herimod.

For det første fører det store overskud på budgettet under fuld beskæftigelse til stigende omkostninger. Det store over-